

Vedenje je pomembno!

Javne stavbe vsak dan uporabljajo številni ljudje: obiskovalci, delavci, servisno osebje itd.

Študije in dnevna praksa poudarjajo, da je **vedenje uporabnikov izredno pomembno**, ko gre za izboljšanje energetske učinkovitosti in zmanjšanje ogljičnega odtisa stavbe. Celotni tehnični ukrepi, ki jih je mogoče sprejeti (kot je naknadna opremljenost stavbe), so manj učinkoviti ali dražji, če se izvajajo izolirano.

Kar sledi, je zbirka nasvetov za izboljšanje lastnega energetske učinkovitega obnašanja ob obisku ali delu v javni zgradbi.

Ste lastnik stavbe? Potem boste morda želeli obesiti ta niz kartic v vidnem predelu vaše stavbe.

Ste uporabnik stavbe? Potem nemudoma preberite in s kolegi komentirajte ter delite te nasvete, da boste spoznali, da so nekateri od nasvetov koristni in prispevajo k pravim spremembam v vedenju uporabnikov!

Električne naprave

- S kisom ali citronsko kislino odstranite kalcij iz pomivalnega stroja, pralnega stroja in drugih naprav.
- Namesto, da uporabite sušilnik za lase, sušite lase na zraku ali uporabite brisačo.
- Namesto v mikrovalovni pečici, hrano odmrzujte naravno.
- Če hladilnik dalj časa ni v uporabi, ga odklopite.
- Likajte učinkovito: zberite večje količine oblačil, začnite likati tiste, ki potrebujejo likanje na nižji temperaturi, nato nadaljujte likanje oblačil z višjo temperaturo, izklopite likalnik in dokončajte likanje z uporabo zbrane toplotne energije. Ne pozabite izklopiti likalnika, ko zaključite z likanjem.
- Pri kuhanju uporabljajte pokrovke in tako omogočite hitrejše kuhanje.
- Enkrat letno očistite zadnjo steno hladilnika.
- Pri pranju v pralnem stroju uporabite hladno vodo ali uporabite način pranja, ki omogoča varčevanje z energijo.

Če je mogoče, me ne natisnite!

Če že morate uporabiti tiskalnik, prosim storite to odgovorno in uporabite črno-beli tisk na obeh straneh.

- Če imate balkon, ga uporabite za hlajenje vroče hrane (še posebej pri velikih porcijah). Pozimi hrano najprej ohladite na sobno temperaturo v stanovanju in jo nato dajte na balkon. Poleti jo najprej ohladite na zunanjo temperaturo na balkonu in jo nato postavite v hladilnik.
- Vodo zavrite v pokritem loncu ali kotličku. Še bolje, vodo zavrite v električnem kotličku.
- Pokrijte tekočine in zavijte živila shranjena v hladilniku, da zmanjšate sproščanje hlapov in omogočite prilagajanje obremenitve kompresorja.
- Redno ročno odmrzujte hladilnike in zamrzovalnike.
- Oblačila sušite na zraku, namesto da uporabljate sušilnik.
- Preden zaključite s kuhanjem ali pečenjem, izklopite štedilnik ali pečico.
- Posodo posušite na zraku in ne v pomivalnem stroju.
- Pomivali ali pralni stroj napolnite s posodo oziroma z oblačili in šele, ko je stroj poln, operite.
- Ob koncu dneva izklopite vse samostojne elektronske naprave.
- Namesto pečice uporabite toaster ali mikrovalovno pečico.
- Za dnevno kuhanje uporabljajte tlačne kuhalnike/neprodušne lonce.
- Namesto ročnega pranja posode uporabite pomivalni stroj, če je sistem za pripravo tople vode električen.
- Izključite akumulatorske polnilnike, kadar njihova uporaba ni potrebna.
- Hladilnik in zamrzovalnik nastavite na ustrezno temperaturo.
- Prilagodite svetlost zaslona televizorja ali zaslona na srednjo raven.
- Uporabljajte ekonomični program električne pečice.
- Uporabljajte ekonomični program pomivalnega stroja.

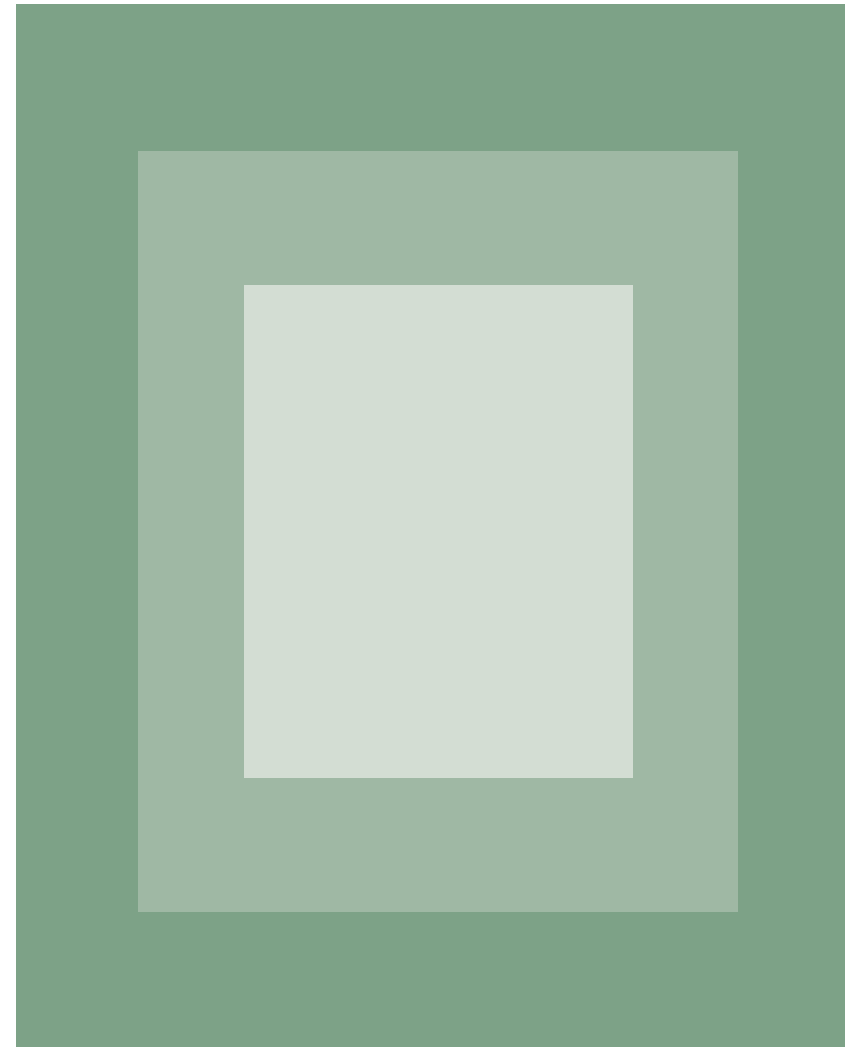
- Uporabljate ekonomični program pralnega stroja.
- Izklopite TV, radio, računalnike in druge naprave, če jih nihče ne uporablja.
- Izklopite zaslon monitorja.
- Nastavite način varčevanja z energijo pri uporabi električnih naprav. Poleti namesto, da točite hladno vodo iz pipe, v hladilniku hranite steklenico pitne vode.

Ogrevanje, prezračevanje in hlajenje

- Poskrbite, da se velikost posode ujema z grelnim elementom.
- Izogibajte se uporabi grelnikov v klimatiziranih prostorih.
- Zaprite okna in vrata kadar uporabljate ogrevanje, prezračevanje in klimatizacijo.
- Prostore prezračite naravno, z odpiranjem oken in vrat. Pozimi odpirajte okna 3-krat na dan 2-5 minut. V poletnih mesecih okna odpirajte, ko je zunaj hladneje kot v notranjosti (ponoči), sicer imejte okna zaprta.
- Po uporabi takoj izklopite ventilatorje v kuhinji in kopalnici.

Če je mogoče, me ne natisnite!

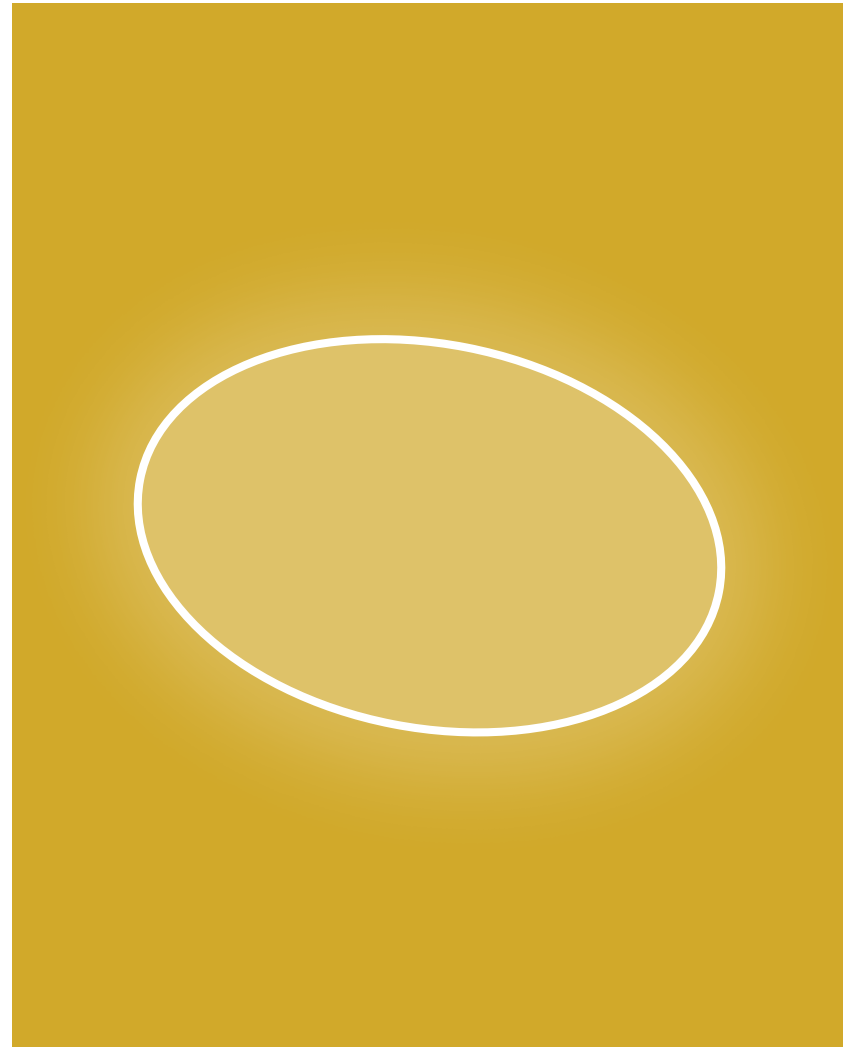

Če že morate uporabiti tiskalnik, prosim storite to odgovorno in uporabite črno-beli tisk na obeh straneh.

Razsvetljava

- Kadar je dovolj svetlo, izklopite svetila blizu oken.
- Pravilno uporabljajte zunanja senčila. Uporabite jih poleti, ko je okno izpostavljeno soncu, pozimi pa jih ne uporabljajte čez dan. V zimskih nočeh uporabljajte polkna.
- Pravilno uporabite notranjo senčenje.

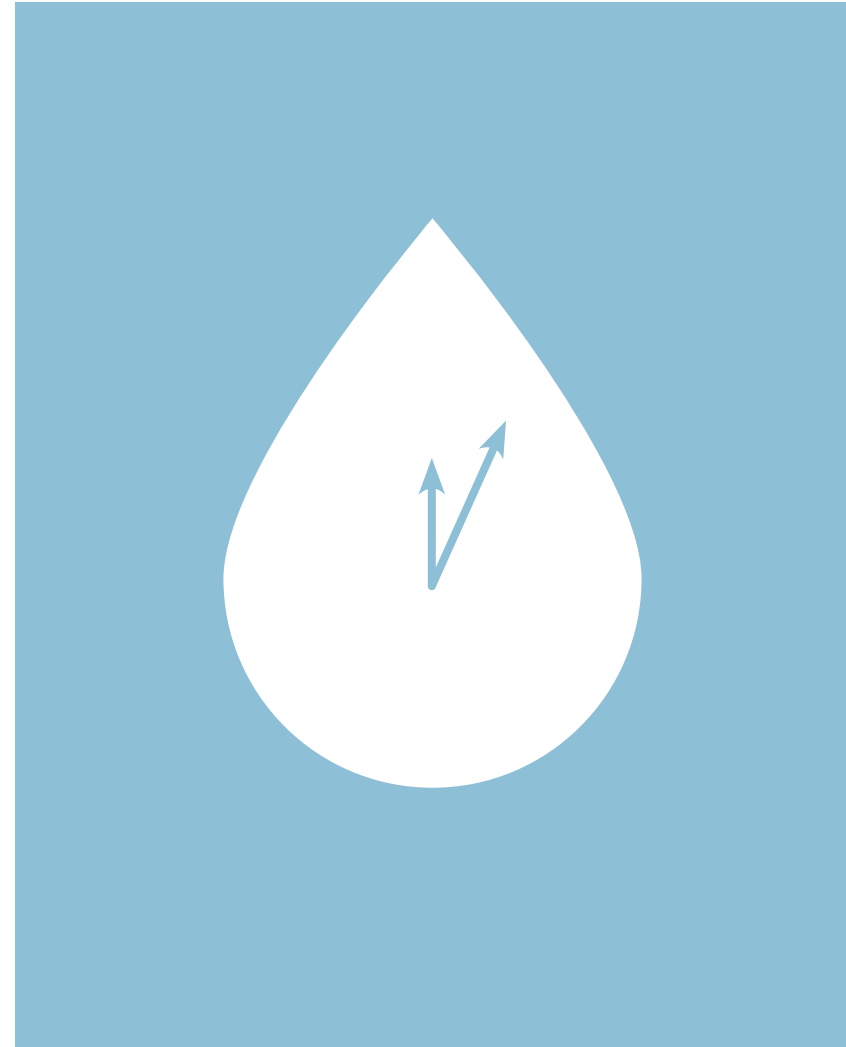
Če je mogoče, me ne natisnite!

Če že morate uporabiti tiskalnik, prosim storite to odgovorno in uporabite črno-beli tisk na obeh straneh.

Voda

- Pri umivanju rok uporabljajte mrzlo vodo namesto tople.
- Tuširanje omejite na 5-7 minut.
- Namesto umivanja v kadi uporabljajte tuš.
- Kadar posodo pomivate ročno, ne delajte tega pod tekočo vodo.
- Pomivalni in pralni stroj uporabljajte šele, ko je popolnoma napolnjen.
- Ko zmočite zobno ščetko, izklopite vodo.
- Izolirajte vodne cevi.
- Namestite vodotesne tuš-glave in nizkotlačne zračne ventilatorje.
- Uporabite svoj vodomer za preverjanje skritih puščanj vode.
- Preverite, ali vaše stranišče pušča.
- Ne uporabljajte stranišča kot pepelnik ali koš za odpadke.
- Preverite puščanje črpalk in cevi.

Če je mogoče, me ne natisnite!

Če želite uporabiti tiskalnik, prosim storite to odgovorno in uporabite črno-beli tisk na obeh straneh.

O projektu

Namen tega letaka je uporabnike stavb seznaniti z učinkovito uporabo stavb, predvsem tistih, ki v njih živijo. Pravzaprav so študentski in dijaški domovi prav tako javne zgradbe, kjer sta uporabnik in objekt v tesni povezavi.

Publikacijo je sofinanciral projekt INTERREG TOGETHER. Namen projekta je povečati energetske učinkovitost javnih zgradb in spodbujati uporabo obnovljivih virov energije. Razvijajo se in preizkušajo kompleksne (tehnološke, finančne in vodstvene) rešitve, ki ne zahtevajo naložb ali pa le minimalne naložbe in s spreminjanjem obnašanja poskušajo prihraniti energijo (in denar). Projekt se bo odražal v inovativnem pristopu k upravljanju z energijo, in bo temeljil na mednarodnih izkušnjah ter vključevanju in zavezanosti izvajalcev, uporabnikov in najemnikov javnih zgradb (tj. tistih, ki imajo interes za vzdrževanje infrastrukture). V projektu sodeluje sedem srednjeevropskih držav: Italija, Češka, Slovenija, Hrvaška, Poljska, Madžarska in Slovaška. Za uspeh projekta jamčijo sodelujoči predstavniki različnih sektorjev, kot so občine, znanstvene ustanove in organi upravljanja na področju energije.

Če je mogoče, me ne natisnite!

www.interreg-central.eu/together

 TogetherPRTV2016

Če že morate uporabiti tiskalnik, prosim storite to odgovorno in uporabite črno-beli tisk na obeh straneh.